

РЕШЕНИЕ

№ 8023

гр. С., 18.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 36 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и шести април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: СИМОНА В. НАВУЩАНОВА

при участието на секретаря КРАСИМИРА М. ИНКОВА
като разгледа докладваното от СИМОНА В. НАВУЩАНОВА Гражданско дело № 20221110162088 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл. 124 ГПК вр. чл. 439 ГПК.

Предявени са отрицателни установителни искиове с правно основание чл. 439 ГПК за признаване за установено, че ответникът няма право на принудително изпълнение срещу ищеца за следните суми, за които е издаден изпълнителен лист на 20.08.2015 г. по гр. д. № 28471 по описа за 2015 г. на СРС, ГО, 65 с-в, и се води изп. д. № 2... по описа на ЧСИ Н.М., с рег. № 841 в Регистъра на КЧСИ, а именно: за сумата от **1992,30 лв.** – главница за доставена топлинна енергия през периода от м. 07.2012 г. до м. 04.2014 г., ведно със законната лихва за забава, считано от 25.05.2015 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от **338,06 лв.** – лихва за забава за периода от 10.08.2012 г. до 08.05.2015 г., и **358,17 лв.** разноски по делото.

Ищецът твърди, че вземанията по процесния изпълнителен лист са погасени по давност, тъй като последното изпълнително действие било изпращането на заповест за изпълнение до различни търговски банки от 25.11.2015 г. Моли да бъдат уважени предявените искиове. Претендират се разноските по делото.

В отговора на исковата молба ответникът оспорва предявените искиове като неоснователни и недоказани. Твърди, че са извършвани и други изпълнителни действия, които са прекъснали течащата давност. Сочи, че депозирането на молба за извършване на изпълнително действие от страна на вискателя е достатъчно, за да се прекъсне давността. Посочва, че давността за претендираните суми е петгодишна предвид факта, че същите са установени със заповед за изпълнение, за която важи разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД. Заявява, че последното изпълнително действие е от 07.10.2021 г. и че давност не е изтекла. Моли за отхвърляне на предявените искиове и претендира сторените в производството разноски.

Софийски районен съд, след като взе предвид становищата на страните и ангажираните по делото доказателства, преценени поотделно и в тяхната съвкупност, намери за установено следното от фактическа страна:

С приетия и неоспорен доклад по делото на основание чл. 146, ал. 1, т. 3 и т. 4 ГПК са обявени за безспорни и ненуждаещи се от доказване, с оглед заявеното от ответника становище следните обстоятелства, включени във фактическия състав на

спорното право: че 1) срещу ищеца на 20.08.2015 г. бил издаден изпълнителен лист в полза на „Топлофикация С.“ ЕАД по гр. д. № 28471/2015 г. по описа на СРС, 65 състав, за сумата от **1992,30 лв.** – главница за доставена топлинна енергия през периода от м. 07.2012 г. до м. 04.2014 г., ведно със законната лихва за забава, считано от 25.05.2015 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от **338,06 лв.** – лихва за забава за периода от 10.08.2012 г. до 08.05.2015 г., и **358,17 лв.** разноси по делото.; 2) Въз основа на изпълнителния лист било образувано изпълнително дело № 2... по описа на ЧСИ Н.М., с рег. № 841 в Регистъра на КЧСИ.

По делото е приобщено копие на Изпълнително дело № 2... по описа на ЧСИ Н.М., район на действие Софийски градски съд, от което се установява, че на 16.11.2015 г. е подадена молба от „Топлофикация С.“ ЕАД за образуване на изпълнително дело въз основа на изпълнителен лист от 20.08.2015 г., издаден по ч.гр.д. № 28471/2015 г. по описа на СРС, 65 състав на основание чл. 418 ГПК, с която молба е извършено от вискателя възлагане начина на изпълнение по см. на чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ.

С разпореждане от 16.11.2015 г. ЧСИ е образувал изпълнително дело и е разпоредил да се отправят искания до НАП – за наличие на осигурителни доходи и трудови договори, до СВ – гр.С. – за изискване на документи за собственост, както и искания за информация за наличието на открити банкови сметки от длъжника до редица търговски банки. Изпратена е ПДИ до длъжника. С разпореждане от 25.11.2015 г. е наложен запор върху банковите сметки на длъжника в редица търговски банки.

С разпореждане на ЧСИ Митев от 17.10.2016 г. е насрочен опис на движими вещи на длъжника за 08.12.2016 г.

С разпореждане на ЧСИ Митев от 07.11.2017 г. е насрочен опис на движими вещи на длъжника за 08.12.2016 г.

С разпореждане на ЧСИ Митев от 14.08.2019 г. е насрочен опис на движими вещи на длъжника за 30.09.2019 г.

С молба от 29.08.2019 г. вискателят е поискал предприемане на действия по изпълнението – насрочване на опис на движими вещи и запор върху трудово възнаграждение на длъжника.

С молба от 07.10.2021 г. вискателят е поискал предприемане на действия по изпълнението – насрочване на опис на движими вещи и запор върху банкови сметки и трудово възнаграждение на длъжника.

Други изпълнителни действия не са предприемани.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства по свое убеждение и съобразно чл. 235 ГПК във връзка с наведените в исковата молба доводи и възраженията на ответника, намира от правна страна следното:

Предявени са обективно кумулативно съединени отрицателни установителни искове с правно основание чл. 439 ГПК. Те са насочени към установяване незаконосъобразност на предприетото принудително изпълнение срещу ищеца за вземанията на ответника поради изтичане на погасителната давност за сумите, за които е образувано изпълнителното производство.

При предявени искове с правна квалификация чл. 439 ГПК е достатъчно ищецът да обоснове правния си интерес от търсеното установяване като предпоставка за допустимост на исковите, а в тежест на ответника е да докаже, че притежава право на принудително изпълнение срещу него за сумите – предмет на образуваното изпълнително производство. Последното в случая предполага ответникът да установи наличието на основания за спиране и/или прекъсване на погасителната давност.

В случая с Определение № 9813/14.03.2023 г. е обявено за безспорно и ненуждаещо се от доказване, че 1) срещу ищеца на 20.08.2015 г. бил издаден изпълнителен лист в полза на „Топлофикация С.“ ЕАД по гр. д. № 28471/2015 г. по описа на СРС, 65 състав, за сумата от 1992,30 лв. – главница за доставена топлинна енергия през периода от м. 07.2012 г. до м. 04.2014 г., ведно със законната лихва за забава, считано от 25.05.2015 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от

338,06 лв. – лихва за забава за периода от 10.08.2012 г. до 08.05.2015 г., и 358,17 лв. разноски по делото.; 2) Въз основа на изпълнителния лист било образувано изпълнително дело № 2... по описа на ЧСИ Н.М., с рег. № 841 в Регистъра на КЧСИ. Предвид това и с оглед релевираното с исковата молба възражение за давност съдът намира, че предявените искове са процесуално допустими, защото давността не се прилага служебно, а е необходимо длъжникът да направи изрично волеизявление, с което да се позове на изтеклата давност.

Съгласно чл. 433, ал. 1, т. 7 ГПК изпълнителното производство се прекратява с постановление, когато бъде представено влязло в сила съдебно решение, с което е уважен иск по чл. 439 ГПК, т. е. признато е за установено, че не са налице материалноправните предпоставки за законност на изпълнителния процес, включително поради погасяване на задълженията по давност. Единственият способ за защита на длъжника в хипотезата на поддържано твърдение за изтекла погасителна давност по отношение на вземанията, които са предмет на изпълнително производство, е предявяването на отрицателния установителен иск по чл. 439 ГПК преди да е приключило принудителното събиране на вземанията. От изложеното следва, че ищецът има правен интерес от предявените искове.

Съдът възприема съдебната практика, според която извършената с т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г., постановено по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, отмяна на ППВС № 3/18.11.1980 г. поражда действие от датата на обявяването на тълкувателното решение, като даденото с т. 10 от него разрешение се прилага от тази дата и то само по отношение на висящите към този момент изпълнителни производства, но не и към тези, които са приключили преди това /в този смисъл – Решение № 170/17.09.2018 г., постановено по гр. д. № 2382/2017 г. по описа на ВКС, IV ГО/. Ето защо съдът счита, че с образуването на изп. № 2... по описа на ЧСИ Н.М. давността за вземанията по изпълнителния лист се счита за прекъсната на основание чл. 116, б. „в“ ЗЗД, като по силата на даденото с ППВС № 3/18.11.1980 г. тълкуване давността е спряла да тече на основание чл. 115, ал. 1, б. „ж“ ЗЗД. Спирането на давността по изпълнителното производство следва да се счита за преустановено от момента на отмяната на ППВС № 3/18.11.1980 г., извършена с т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г., постановено по тълк. д. № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС, а именно от 26.06.2015 г. Следователно от датата 26.06.2015 г. следва да се преценяват всички твърдения на ищеца за изтекла погасителна давност.

След горепосочената дата се прилага т. 10 от ТР № 2/26.06.2015 г. по тълк. д. № 2/2013 г. по описа на ВКС, ОСГТК, според която „Когато взыскателят не е поискал извършването на изпълнителни действия в продължение на две години и изпълнителното производство е прекратено по чл. 433, ал. 1, т. 8 ГПК (чл. 330, ал. 1, б. „д“ ГПК отм.), нова погасителна давност за вземането започва да тече от датата, на която е поискано или е предприето последното валидно изпълнително действие“. В мотивите към същата е прието следното: „В изпълнителното производство за събиране на парични вземания може да бъдат приложени различни изпълнителни способности, като бъдат осребрени множество вещи, както и да бъдат събрани множество вземания на длъжника от трети задължени лица. Прекъсва давността предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ (независимо от това дали прилагането му е поискано от взыскателя и или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от взыскателя съгласно чл. 18, ал. 1 ЗЧСИ): насочването на изпълнението чрез налагане на заповед или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, назначаването на пазач, насрочването и извършването на продан и т.н. до постъпването на парични суми от проданта или на плащания от трети задължени лица. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др., назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязлото в сила разпределение и др.“. В

мотивите към същото тълкувателно решение е посочено също така, че искането да бъде приложен определен изпълнителен способ, както и в хипотезата на възлагане по чл. 18 ЗЧСИ, прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, както и че по изричната разпоредба на закона давността се прекъсва многократно в изпълнителния процес – с предприемането на всяко действие за принудително изпълнение.

Следователно в изпълнителния процес давността се прекъсва с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, което изгражда съответния изпълнителен способ, и поради това висиящността му е нужно да се поддържа чрез действията на вискателя – искане за извършване на действия, изграждащи динамичния фактически състав на посочения от него и предвиден в закона способ, вкл. за повтаряне на неуспешните изпълнителни действия или за прилагане на нови изпълнителни способности.

По отношение на запорите следва да се посочи, че обстоятелството дали те са постигнали целения резултат е без значение за прекъсването на давността. В тази връзка съдът съобрази, че съгласно т. 5 от ТР № 3/10.10.2017 г. по тълк. д. № 3/2015 г. на ВКС, ОСГТК: „Изпращането на запорно съобщение до банка в хипотезата, при която съдебният изпълнител е получил на основание чл. 508, ал. 1 ГПК отговор, че длъжникът няма сметка в съответната банка, представлява действие по налагане на запор, но длъжникът не отговаря за разносните по извършването му и те остават за сметка на вискателя“, а в мотивите е прието следното: „Запорът се счита наложен само с разпореждането на съдебния изпълнител и с получаване на запорното съобщение от третото задължено лице, което е видно от изричните разпоредби на чл. 450, ал. 3 и чл. 507 ГПК по отношение на момента, от който запорът поражда действие, като законът не свързва това действие със съществуването на вземането. Последното не е част от фактическия състав по налагането на запора, а е от значение за това дали той може да доведе до предвидените в закона последици и да послужи за удовлетворяване на вискателя или не. От значение за определяне на вида на действието е материализираното в него изявление на съдебния изпълнител, а не дали са настъпили свързаните с това изявление правни последици“.

Относно исканията на вискателя за извършване на изпълнителни действия следва да се посочи, че давност не тече, ако кредиторът е поискал извършване на изпълнителни действия, но съдебният изпълнител бездейства и не предприема изпълнение по различни причини, независещи от волята на кредитора, в това число и когато при нередовност не приложи правилата на чл. 129 ГПК /в този смисъл – Решение № 127/12.07.2022 г. по гр. д. № 2884/2021 г. на ВКС, III ГО/.

В случая голяма част от поисканите от вискателя изпълнителни действия не са фактически извършени, но не се установява причините за това да са свързани с волята на кредитора. Ето защо съдът приема, че всички гореописани молби за изпълнителни действия имат прекъсващ давността ефект.

Що се отнася до извършените по време на висиящото вече исково производство изпълнителни действия, следва да се отбележи, че съгласно разпоредбата на чл. 235, ал. 3 4 ГПК съдът следва да вземе предвид фактите, настъпили след предявяване на иска, които са от значение за спорното право. В случая давността не е спряла да тече на основание чл. 115, б. „ж“ ЗЗД с предявяването на исковете по чл. 439 ГПК от ищеца, тъй като настоящото производство не е съдебен процес относно вземанията, а за това дали същите могат да бъдат удовлетворени с помощта на принудителната сила на държавата поради погасяването им по давност. Нормата на чл. 115, б. „ж“ ЗЗД намира приложение само в случаите, когато носителят на субективното право потърси съдебна защита за нарушено субективно право, като същата цели да обезпечи прекъсването на давността, ако искът е основателен. С исковете по чл. 439 ГПК ищецът не отрича вземанията на ответника, доколкото същите са съдебно установени, а само възможността те да бъдат удовлетворени принудително. Доколкото по време на исковия процес изпълнението не е спряно, то ответникът е разполагал с възможността да извършва изпълнителни действия по изпълнителния лист, които да прекъснат давността, и в случая е извършвал такива, като те следва да бъдат зачетени.

На следващо място, съгласно чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, за срока от 13 март 2020 г. до отмяната на извънредното положение спират да текат давностните срокове, с изтичането на които се погасяват или придобиват права от частноправните субекти. Съгласно § 13 от Преходните и заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за здравето (ДВ, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 г.) сроковете, спрели да текат по време на извънредното положение по Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, продължават да текат след изтичането на 7 дни от обнародването на този закон в „Държавен вестник“. Следователно за времето от 13.03.2020 г. до 20.05.2020 г. включително погасителната давност е била спряна по силата на закона.

В конкретния случай, от доказателствата по приобщеното изпълнително дело и с оглед приетото по-горе се установява, че последното валидно изпълнително действие е от 07.10.2021 год., когато вискателят е подал молба до ЧСИ Митев, с която е поискал действията по изпълнителното дело да продължат с посочените в молбата изпълнителни способности – опис на движими вещи и запор на банкови сметки и трудови възнаграждения на длъжника.

Настоящата съдебна инстанция възприема практиката обективизирана в решение № 37 от 24.02.2021 г., постановено по гр. дело № 1747 по описа на ВКС, съгласно която новата давност започва да тече от последното ѝ прекъсване с надлежно извършено изпълнително действие или признание на вземането от длъжника. Перемпцията е без правно значение за давността. Общото между двата правни института е, че едни и същи факти могат да имат значение, както за перемпцията, така и за давността. Това обаче са различни правни институти с различни правни последици: давността изключва принудителното изпълнение (но пред съдебния изпълнител длъжникът не може да се позове на нея и съдебният изпълнител не може да я зачете), а перемпцията не го изключва – обратно, тя предполага неудовлетворена нужда от принудително изпълнение, но въпреки това съдебният изпълнител е длъжен да я зачете. Когато по изпълнителното дело е направено искане за нов способ, след като перемпцията е настъпила, съдебният изпълнител не може да откаже да изпълни искания нов способ – той дължи подчинение на представения и намиращ се все още у него изпълнителен лист. Единствената правна последица от настъпилата вече перемпция е, че съдебният изпълнител следва да образува новото искане в ново – отделно изпълнително дело, тъй като старото е прекратено по право. Новото искане на свой ред прекъсва давността независимо от това дали съдебният изпълнител го е образувал в ново дело, или не е образувал ново дело; във всички случаи той е длъжен да приложи искания изпълнителен способ. Необразуването на ново изпълнително дело с нищо не вреди на кредитора нито ползва или вреди на длъжника. То може да бъде квалифицирано като дисциплинарно нарушение на съдебния изпълнител, само доколкото не е събрана дължимата авансова такса за образуване на отделното дело и с това са нарушени канцеларските правила по воденото на изпълнителните дела.

В чл. 116, б. „в“ ЗЗД е изрично установено правилото, че давността се прекъсва с предприемането действия за принудително изпълнение. Същинско действие за принудително изпълнение обаче може да предприеме само съдебният изпълнител (или друг орган на принудително изпълнение – публичен изпълнител, синдик, съд по несъстоятелността) и то прекъсва давността; но давността е свързана с поведението на кредитора – тя не се влияе от поведението на други лица. Затова ако искането от кредитора е направено своевременно, но изпълнителното действие не е предприето от надлежния орган преди изтичането на давностния срок, по причина, което не зависи от волята на кредитора; давността се счита прекъсната с искането, дори то да е било нередовно, ако нередовността е изправена надлежно по указание на органа на изпълнителното производство. Давността не се прекъсва веднъж с искането и още веднъж с предприемането на действието. Прекъсването е едно – с предприемането на действието, но се счита да е настъпило с обратна сила, ако след поискването давността

е изтекла. След това тя се прекъсва последователно във времето, когато осъществяването на способа става чрез отделни процесуални действия: заповест или възбрана, опис, оценка, насрочване на проданта, разгласяване, приемане на наддавателни предложения, провеждане на наддаване и т.н. до влизането в сила на постановлението за възлагане.

Давността тече от последното валидно изпълнително действие – което се прие, че е от 07.10.2021 г. След тази дата е започнала да тече погасителна давност, която с оглед приетото по-горе е общата по чл.110 ЗЗД, поради което за периода до 16.11.2022 г. (датата на депозиране на исковата молба) не е изтекла необходимата петгодишна давност. По изложените съображения съдът намира предявените искове за изцяло неоснователни.

По разноските:

При този изход на спора, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК, право на разноси има ответникът. В полза на ответното дружество следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева, определено от съда на основание чл. 78, ал. 8 ГПК вр. чл. 37 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 от Наредба за заплащане на правната помощ, при съобразяване материалния интерес и фактическата и правна сложност на делото.

Мотивиран от посоченото, Софийски районен съд, I ГО, 36 състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от **К. С. К.**, ЕГН *****, с адрес гр. С., жк. „Д.а“ 21, ввх, ет, ап срещу **„Топлофикация-С.“ ЕАД**, ЕИК: ..., със седалище и адрес на управление: гр.С., ул. „Ястребец“ № 23Б, искове с правно основание чл. 439 ГПК за признаване за установено, че ответникът няма право на принудително изпълнение срещу ищеца за следните суми: сумата от **1992,30 лв.** – главница за доставена топлинна енергия през периода от м. 07.2012 г. до м. 04.2014 г., ведно със законната лихва за забава, считано от 25.05.2015 г. до окончателното изплащане на вземането, сумата от **338,06 лв.** – лихва за забава за периода от 10.08.2012 г. до 08.05.2015 г., и **358,17 лв.** разноси по делото, за които е издаден изпълнителен лист на 20.08.2015 г. по гр. д. № 28471 по описа за 2015 г. на СРС, ГО, 65 с-в, въз основа на който е образувано изп. д. № 2... по описа на ЧСИ Н.М., с рег. № 841 в Регистъра на КЧСИ.

ОСЪЖДА **К. С. К.**, ЕГН *****, с адрес гр. С., жк. „Д.а“ 21, ввх, ет, ап да заплати на **„Топлофикация-С.“ ЕАД**, ЕИК: ..., със седалище и адрес на управление: гр.С., ул. „Ястребец“ № 23Б на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от **100 лева** – разноси по делото за юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

ПРЕПИС от решението да се връчи на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____